

**Załącznik
do Uchwały Nr 11562/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 12 lutego 2024 r.**

Opinia

Analizując zapisy przedłożonego do zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Gminy Lubrza na lata 2023 – 2030*, Zarząd Województwa Opolskiego stwierdził, że dokument spełnia wymogi art. 10e ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), tj. określa model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Lubrza (str. 66-69) i nie jest sprzeczny z polityką rozwoju, w tym rozwoju przestrzennego województwa, określoną w Strategii Opolskie 2030. Dokument zawiera deklarację autorów o spójności projektu ze Strategią Opolskie 2030 zamieszczoną na str. 87. Ponadto, w rozdziale 10.3 zamieszczono zestawienie tabelaryczne pokazujące relacje pomiędzy celami strategicznymi i operacyjnymi opiniowanego projektu i Strategii Opolskie 2030. Dodatkowo projekt dokumentu uwzględnia obszary strategicznej interwencji wskazane w Strategii Opolskie 2030.

Jednocześnie w celu wyeliminowania nieścisłości proponujemy wprowadzenie poniższych zmian redakcyjnych w treści projektu strategii:

- **Str. 2 Wstęp** – proponujemy włączyć ten fragment dokumentu do spisu treści.
- **Str. 47 Rozdział 6. Wyniki i wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych** – poddajemy pod rozważenie przeniesienie opisu wyników ankiety do załącznika, a w tym miejscu pozostawienie podsumowania z przeprowadzonej ankiety. Ten zabieg ma charakter techniczny, ale zwiększy przejrzystość i czytelność w zakresie efektów badania.
- **Str. 53 Analiza SWOT** sugerujemy przeniesienie czynników:
  - M21 (Zewnętrzni inwestorzy zainteresowani rozwojem odnawialnych źródeł energii (biogazownia w Prężynce, MPZP dla farm wiatrowych) i M23 (Doinwestowanie w ramach projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych instytucji kultury) do szans, oba czynniki mają charakter zewnętrzny;
  - SZ 18 (Promocja gospodarcza i inwestycyjna gminy dzięki istnieniu dużych przedsiębiorstw oraz centrum handlowego) do mocnych stron. Mowa tu o promocji gospodarczej gminy, zatem czynnik ma charakter wewnętrzny;
  - Z 13 (Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych oraz niepełnosprawnych) do słabych stron, te zagadnienia w dużej mierze pozostają w gestii gminy, jest to zatem czynnik wewnętrzny.

Ponadto zalecamy uporządkowanie czynników tematycznych, tak, aby ich prezentacja była bardziej usystematyzowana tj. np. skoro wymieniamy czynniki związane z infrastrukturą społeczną, to niech danym miejscu wymienione zostaną wszystkie, a po nich kolejne grupy czynników o podobnym charakterze.

- **Str. 70, 71, 87, 89 – 9.2 Obszary Strategicznej Interwencji** - wnosimy o korektę zapisu tytułu Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030, poprawna pisownia jest bez cudzysłowu.
- **Str. 77 – Cel operacyjny 2.2 Silny i kompetentny kapitał społeczny gminy Lubrza** – w powszechnym rozumieniu kapitał społeczny to: „wspólne wartości, normy, nieformalne sieci i uczestnictwo w stowarzyszeniach, które zwiększają szanse na osiągnięcie wspólnych celów”. Przy czym dwie wskazane w ramach celu inicjatywy: „Inkubator przedsiębiorczości – tworzenie przestrzeni dla młodych przedsiębiorców” oraz „Wdrożenie systemu identyfikacji wizualnej oraz spójnych działań promujących obszar” to działania w głównej mierze o charakterze gospodarczym i promocyjnym, które doskonale wpisują się w cel operacyjny 2.1. Turystyka w rozwoju gospodarczym i promocji gminy Lubrza. Ich identyfikacja w kontekście tworzenia silnego i kompetentnego kapitału społecznego może być pewnym zaskoczeniem, stąd nasza sugestia o rozważenie np. przeformułowania nazwy celu 2.2.
- **Str. 87 - 10.3 Relacje z polityką przestrzenną wyższego szczebla** – przedstawione w tej części projektu to strategie i polityki rozwoju, nie dokumenty o charakterze przestrzennym, zatem proponujemy zmianę tytułu rozdziału na: Relacje z polityką rozwoju wyższego szczebla.
- **Str. 88-90** – Tabela zgodność z wybranymi (zaznaczonymi) dokumentami – prosimy o ponowną weryfikację spójności zapisów celów operacyjnych projektu strategii z celami operacyjnym Strategii Opolskie 2030. Z naszej analizy wynika, że w tym zakresie należałoby wprowadzić zmiany, np. w odniesieniu do stwierdzenia, że właściwie wszystkie przedsięwzięcia w ramach celów operacyjnych opiniowanego projektu cele są spójne z celem operacyjnym Strategii Opolskie 2030: *Rozwinięte i dostępne usługi*. Podobnie można by zastanawiać się nad spójnością przedsięwzięcia Budowa i przebudowa bezpiecznych tras komunikacyjnych (...) z celem operacyjnym Strategii Opolskie 2030: *Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe*. Jednocześnie zastanawiać może brak wskazania w tabeli spójności z celem operacyjnym Strategii Opolskie 2030: *Silne branże*, biorąc pod uwagę zapisy projektu dotyczące np. wsparcia młodych przedsiębiorców i start up-ów.
- **Str. 95** – prosimy o uzupełnienie horyzontu czasowego w nazwie: Fundusze Europejskie dla Opolskiego na lata 2021-2027.
- **Str. 97 – 12. System realizacji strategii rozwoju gminy Lubrza** - został właściwie opisany w rozdziale kolejnym zatytułowanym 13. Monitoring i ewaluacja, dlatego sugerujemy przeniesienie treści dotyczących zasad wdrażania i opisu narzędzi przewidywanych do wykorzystania w realizacji strategii do rozdziału 12.
- **Str. 103 – 13.3 Ewaluacja** – z perspektywy naszych doświadczeń w zakresie prowadzenia i zlecenia badań ewaluacyjnych sugerujemy odejście od tak szczegółowego opisywania sposobu ewaluacji, które w toku realizacji strategii może okazać się elementem ograniczającym. Zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze mogą sprawić, że za kilka lat wpisane tu pytania ewaluacyjne mogą stać się nieaktualne, a pod uwagę w badaniu należałoby wziąć dodatkowo lub w zamian inne wskaźniki, niż wskazano.
- Uwaga ogólna, warto raz jeszcze przejrzeć tekst od strony redakcyjnej i wyeliminować pojawiające się w nim literówki.
- Z uwagi na fakt, że dokument pozostaje nadal w fazie projektu, sugerujemy zmianę horyzontu czasowego jego obowiązywania na lata 2024-2030 lub do 2030.

Ponadto zwracamy uwagę na kwestie dotyczące przeprowadzenia strategicznej oceny na środowisko opiniowanego projektu oraz jego ewaluacji ex-ante, których w przedłożonej wersji nie odnajdujemy.

Niniejsza opinia nie jest równoznaczna z akceptacją finansowania ze środków FEO 2021-2027 planowanych działań pokazanych w Tabeli nr 22 Zestawienie projektów kluczowych w grupach przedsięwzięć.